

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

16 січня 2003 року

№1 (2615)

23 грудня 2002 року урочистим виконанням хоровою капелою НТУУ "КПІ" студентського гімну "Гаудеamus" в актовій залі Національного медичного університету ім. О.О.Богомольця (НМУ) було відкрито спільне засідання Вчених рад НТУУ "КПІ" та НМУ ім. О.О.Богомольця, присвячене розгляду питання про створення міжуніверситетського медико-інженерного факультету. На початку засідання його ведучий ректор НМУ академік НАН України, академік АМН України Є.Г.Гончарук тепло привітав присутніх: членів Вченій ради НМУ ім. О.О.Богомольця, Вченій ради НТУУ "КПІ" на чолі із академіком НАН України М.З.Згуровським, співробітників та студентів НМУ, що були запрошені на засідання.

У своєму виступі академік Є.Г.Гончарук зазначив, що створення міжуніверситетського медико-інженерного факультету, враховуючи розвиток сучасних медичних технологій, відповідає вимогам часу, є знаменною подією в історії двох навчальних закладів, новим кроком у підготовці медичних інженерів.

До слова було запрошено першого проректора НМУ члена-кореспондента НАН України та Академік медичних наук В.П.Широбокова. Доповіда обґрутував необхідність підготовки фахівців з медичної інженерії, охарактеризував етапи розвитку цього нового напрямку вищої як інженерної, так і медичної освіти, позитивно оцінив розроблену та прийняту 2 грудня цього року на попередньому спільному засіданні Вчених рад НТУУ "КПІ" та

НМУ концепції створення міжуніверситетського медико-інженерного факультету (текст останньої опубліковано в "Кіївському політехніку" №39 від 12.12.02 р.)

У виступі першого проректора НТУУ "КПІ" з навчальної роботи чле-

"КПІ" відділення магістерської підготовки. Наразі розглядається можливість підготовки відповідних фахівців, що матимуть два дипломи вищої освіти.

Досвідом розробки та впровадження новітніх технологій у галузі ме-

СПІЛЬНЕ ЗАСІДАННЯ ВЧЕНИХ РАД

на-кореспондента НАН України Ю.І.Якименка увагу присутніх було привернуто до необхідності поєднання зусиль обох навчальних закладів в обраному напрямку роботи при збереженні базової підготовки. Присутній було ознайомлено із напрямами підготовки запропонованої в НТУУ "КПІ" спеціальності "Медична інженерія". Прикладом найбільш наочного сполучення інженерної та медичної складових навчання є організація в нашому університеті кафедри медичної кібернетики та телемедицини, очолюваної професором В.П.Яценком, який до того ж є директором науково-дослідницького лабораторного центру в медичному університеті. До перспективного напрямку роботи спільного медико-інженерного факультету, як зазначив Ю.І.Якименко, відноситься організація в НТУУ

дичної інженерії та проблемами підготовки фахівців в цій галузі поділилися професори Ю.Ф.Зіньковський, Г.С.Тимчик, В.Д.Ціделко, В.П.Яценко, Заслужений лікар України, завідувач кафедри мікрохірургії професор В.Г.Мішалов, начальник Департаменту вищої освіти Міністерства освіти і науки України Я.Я.Болюбаш.

Новорічний подарунок від компанії "Самсунг"

ПРИСВЯЧЕНО КОНСТРУКТОРАМ ЕЛЕКТРОТРАНСПОРТУ

20 грудня 2002 року відбулися чергові наукові читання з циклу "Видатні конструктори України". Вони були присвячені конструкторам міського електротранспорту. Відкрив читання заступник проректора університету з наукової роботи проф. Л.Р. Слободян.

Першу доповідь "Родовід кіївського трамваю" зробила Л.А. Лівінська – директор музею електротранспорту. Вона коротко викладала 110-річну історію пуску у Києві першого трамвая, який взагалі був першим в Російській імперії, розказала про роль тих, хто сприяв становленню та розвитку цього виду міського транспорту.

Доповідь про Ф.А. Піроцького – винахідника трамваю, інших конструкторів зробив відомий історик техніки к.т.н. О.М. Корніenko. К.А. Брамський розповів про випускника КПІ "батька кіївського тролейбуса" Ольшансько-

го. До речі, пуск первого тролейбуса в Києві відбувся 5 листопада 1935 р. Особливо слід відзначити доповідь про колишнього працівника нашого університету, декана електрофаку п'ятдесятих С.О. Реброва, яку зробив його багаторічний сподвижник доц. О.Г. Шаповаленко. Велику зацікавленість викликала доповідь д.т.н. професора В.Ф. Шинкаренка про роботи ОКБ лінійних двигунів в 1970-1990-ті рр.

Це – про минуле. А про перспективний вид транспорту на магнітному підвісі розказав співробітник дніпропетровського Інституту транспортних систем і технологій НАНУ В.Ф. Новиков.

Доповіді виявилися цікавими і для

спеціалістів, і для присутніх студентів-електріків. Але через сесію, що якраз розпочалася, студентів серед слухачів було небагато. А жаль!

Інф. "КПІ"

ВІТАЄМО!

Ю.С.Герасименка – д.т.н., завідувача сектора НТУУ "КПІ";

В.П.Чвірука – д.т.н., професора, завідувача кафедри технологій електрохімічних виробництв НТУУ "КПІ";

В.І.Новицького – д.т.н., професора із присудженням Державної премії України в галузі науки і техніки 2002 року за роботу «Наукові основи та технічні засоби електрохімічних методів системи контролю екологічної безпеки і корозійної активності техногенних середовищ».

У своєму підсумковому слові ректор НТУУ "КПІ" академік М.З.Згуровський коротко зупинився на історичному аспекті розвитку медико-інженерних відносин в нашій державі, відзначив важливість офіційного започаткування співпраці викладачів, студентів, науковців КПІ і НМУ при створенні та експлуатації вітчизняного сучасного медичного обладнання, побажав усім причетним до цієї важливої справи успіхів.

Одноголосно було прийнято рішення створити міжуніверситетський медико-інженерний факультет НМУ ім. О.О.Богомольця та НТУУ "КПІ"; відбулася церемонія підписання ректорами обох університетів відповідного документу.

На завершення засідання знову пролунав гімн "Гаудеamus".

Ю.Москаленко

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

1
Спільне
засідання
Вчених рад

Подарунок
від "Самсунг"

Наукові
читання

2
Стипендіатка
Верховної Ради

Науковці –
виробництву

Звітують вчені

3
Знайомтесь:
кафедра
забезпечення
життє-
діяльності

4
Кращий
в студмістечку

Свято на ФС
Репліка

НТУУ "КПІ" по праву вважається сучасним комплексом підготовки висококваліфікованих спеціалістів, зокрема, для Київського регіону. Нещодавно відбулася зустріч науковців університету "КПІ" з керівниками виробництва та адміністрацією Солом'янського району. Після її закінчення перший проректор НТУУ "КПІ" Ю.І.Якименко, проректор з наукової роботи М.Ю.Ільченко та голова Солом'янської РДА І.П.Сидоров відповіли на запитання кореспондента "КП".

За роки свого існування Київський політехнічний підготував сотні тисяч фахівців для України, близького та далекого зарубіжжя. Ідути роки, змінюються суспільніства, змінюються вимоги до спеціалістів. Як сьогодні у навчальному процесі КПІ враховують потреби ринку праці на технічних фахівців?

Ю.Якименко: Нині в нашому університеті навчаються понад 40 тис. студентів за 114 спеціальностями і майже за 170 спеціалізаціями. Гнучка система щодо відкриття спеціальностей і спеціалізацій дозволяє університету динамічно реагувати на потреби ринку праці. Впровадження ступеневої системи освіти дозволило нашим студентам після закінчення бакалаврату остаточно обирати спеціальність і спеціалізацію на старших курсах, коли вже ясною є перспектива щодо майбутнього місця роботи і кон'юнктури ринку. Ми також готовимо фахівців безпосередньо за замовленням підприємств чи наукової установи. Суттєво змінюється у КПІ і зміст вищої освіти, яка крім традиційно високих за рівнем фундаментальної і спеціальної підготовки із застосуванням інформаційних технологій, доповнюється економічною, лінгвістичною, правою складовими. Кращі студенти поєднують навчання у КПІ за двома спеціальностями паралельно, що значно підвищує їхній рейтинг на ринку праці. КПІ підготував уже кілька сот таких унікальних фахівців і продовжує цю практику, зокрема, й на замовлення підприємств. Враховуючи співпрацю щодо продовження наукових розробок і нової техніки на підприємствах району, університет для супроводження цих робіт міг би на замовлення підприємств здійснювати цільову підготовку спеціалістів та магістрів за узгодженими навчальними програмами.

КПІ має традиційно тісні зв'язки з підприємствами м.Києва. Більше половини нинішніх студентів – кіяни, тож за кілька років місکі виробництва чекає велике поповнення молодих високоосвічених спеціалістів. З якими підприємствами підтримуються ділові стосунки у Солом'янському районі?

Ми співпрацюємо з підприємствами міста та Солом'янського району зокрема. Це стосується як спільнотою роботи із виробничою практикою, так і роботи з підготовкою для повнення колективів цих підприємств здійснюють молоді. Насамперед, це такі підприємства, як АТ "Ківтрактородеталь", ВАТ "Більшовик", АК "Росток" та інші. На жаль, за браком коштів НТУУ "КПІ" не може організовувати практику на багатьох сучасних виробництвах, які знаходяться за межами Києва, тому ще актуальнішою

єє співпраця з підприємствами Київського регіону. Адже неможливо підготувати сучасного інженера без відповідної практичної та технологічної підготовки, виконати дипломний проект, що відповідає більшій рівні сучасної техніки та виробництва. Підприємства Солом'янського району завжди були базовими для проведення практики студентів НТУУ "КПІ" і залишаються надійними партнерами нині. Загалом, широчана кількість випускників, підготовлених у Солом'янському районі, за останні роки зростає, що є обнадійливим фактором, хоча абсолютні цифри є невисокими.

Чи відбулися помітні зміни у розподілі та підготовці молодих спеціалістів останнім часом?

Слід зазначити, що за останні 10 років відбулися суттєві зміни у системі розподілу та підготовки молодих спеціалістів з вищою освітою. Сталося трансформування системи розподілу у систему підготовки, що викликано переходом від стійкого попиту державних підприємств на випускників КПІ 60-х років – до різкого падіння попиту у 90-х роках. НТУУ "КПІ" не тільки зберігає, а розвиває систему підготовки. Ведуться відповідні інформаційні бази даних на факультетах

інженерів, вміють вчитися, адаптуватися в умовах змін у техніці та економіці. В свою чергу молодих спеціалістів необхідно заспівати, насамперед, можливостями професійного удосконалення, перспективами кар'єрного зростання, високою заробітною платою. З країнами випускниками необхідно працювати зараз, починаючи з виробничих практик 4-6 курсів.

Чи надаються в університеті "КПІ" послуги з підготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів?

Перепідготовка і підвищення кваліфікації спеціалістів є важливим складовою навчальної діяльності КПІ. Університет значною мірою перебудував систему післядипломної освіти, яка, крім традиційних напрямів, включає також навчання для отримання другої вищої освіти за новими технологіями, включаючи дистанційне навчання з використанням комп'ютерних мереж передачі даних та інтернет-технології. КПІ є базовою організацією щодо запровадження цих технологій у сфері освіти і науки України. На базі КПІ діє мережа закладів науки і освіти УРАН, використовуючи яку можна поширити дистанційні технології навчання для перепідготовки, в тому числі фахівців, безпосередньо на підприємствах ра-

кі ще роботи можуть виконуватися у технопарку, приміром, для підприємств району?

Спеціалісти технопарку "Київська політехніка" мають можливість організувати постійний моніторинг стану внутрішнього та зовнішнього ринку послуг у сфері трансферу технологій. Технопарк здійснює підготовку та розробку бізнес-планів, які є частиною інноваційних проектів, консультації та фінансову підтримку, патентування українських розробок та ноу-хау в інших країнах. Тут можуть виконуватися також роботи щодо оцінки та захисту промислової та інтелектуальної власності.

Удосконалення механізму фінансування науково-технічної та інноваційної діяльності, підвищення ролі влади, зокрема й міської, у здійсненні процесів переходу на інноваційну модель розвитку мають забезпечити оновлення промисловості. Вчені НТУУ "КПІ" готові внести свій додаток у цю важливу справу.

Хто може бути виконавцем інноваційних проектів в рамках технопарку?

Будь-яке підприємство України, яке пропонує технопарку свою співпрацю у виконанні конкретних наукових розробок. Проте, ці розробки повинні, по-перше, мати інноваційний характер, по-друге – питання про їх фінансування має бути вирішеним. До речі, на період виконання запропонованого підприємством проекту саме підприємство входить до складу технопарку "Київська політехніка".

У фахівцях яких технічних спеціальностей має потребу Солом'янський район?

І.П.Сидоров: На підприємствах Солом'янського району потрібні фахівці за машинобудівними спеціальностями: технологія машинобудування, обладнання для обробки металів тиском, динаміка і міцність машин, металорізальні верстати і системи (ММІ), а також за спеціальностями: обладнання хімічних виробництв і підприємств будівельних матеріалів (ХТФ), електронні прилади та пристрії, електронні системи (ФЕЛ), електромеханічні системи автоматизації та електропривод (ФЕЕА), інформаційні керуючі системи та технології (ФІОТ). Серед нових неінженерних спеціальностей найбільший попит є на фахівців ФММ.

Як Ви охарактеризуєте рівень автоматизації підприємств району?

Одним із засновників і органом управління технопарку є "Український центр інновацій та технологій", створений на базі НТУУ "КПІ". Центр має можливості організувати інформаційне забезпечення підприємств району щодо перспективних технологій та розробок. У Центрі створено виставковий підрозділ для експонування науково-емінних виробів підприємств та установ району, є можливість для оцінки та відбору інноваційних проектів. Відбір інноваційних проектів проводиться науково-технічною радою, до якої входять висококваліфіковані експерти. При розгляді проекту з'ясовується, по-перше, наявність переваги представлена розробки чи технології та порівнянні з аналогами, стан захищеності їх інтелектуальної власності і, по-друге, реальність фінансування та ринки збуту.

На Вашу думку, рівень розвитку підприємств залежить від рівня автоматизації?

Без сумніву. Це не означає, що впровадження АСУ приводить до успіху, але без такого впровадження успіх неможливий. Не так важливо, яку програму застосовувати. Важливо освоїти можливості програм та навчитися нею користуватися колективно.

Інф. "КП"

Стипендіатка Верховної Ради

Ми продовжуємо знайомити читачів зі студентами-стипендіатами Верховної Ради. Сьогодні наша гостя – Ольга Пацкова, тендітна темноока дівчина. Вона зовсім не схожа на студентку-«зубрилку», хоча за 6 семестрів не отримала жодної залікової оцінки нижче "4-х" балів.

Оля навчається в ІПСА за спеціальністю "Інтелектуальні системи прийняття рішень у макроекономіці". Вона з дитинства вирізняється різноманітністю інтересів: цікавиться і танцями, і шиттям, і малюванням; у німецькому культурному центрі "Гете – Інститут інтернаціонес" поглиблено вивчає німецьку мову. Ольга віддає багато часу громадській і культурній роботі: вже понад 2 роки є головою студентського профбюро ІПСА та членом профкому студентів НТУУ "КПІ" (комісія міжнародних відносин). На чолі профбюро ННК "ІПСА" проводить роботу за такими напрямками: забезпечення студентів інституту пільговими путівками на відпочинок та оздоровлення у санаторії-профілакторії, на базах "КПІ"; забезпечення студентів інституту пільговими проїздами на метро; організація вечорів відпочинку, дискотек, екскурсійних поїздок; надання малозабезпеченим студентам матеріальної допомоги тощо.

У складі профкому студентів НТУУ "КПІ" Оля приймала міжнародні студентські делегації, розробляла положення про студентське самоврядування, представлених НТУУ "КПІ" на виставці "Столична освіта", таке інше.

До того ж Ольга займається науковою роботою: брала участь у науковій конференції ННК "ІПСА" 2001 року як організатор та у конференції фахультету соціології НТУУ "КПІ" "Дні науки" (2000р). Активно співпрацює з викладачами у напрямку написання методичної та навчальної літератури для студентів інституту.

Приємне враження від спілкування з дівчиною посилила її скромність: "Я вважаю, що в нашій групі є люди набагато розумніші від мене. Далеко не завжди оцінка вирішує все", – сказала нам Оля.

І ще вона вважає, що отримання почесної стипендії завдячує таким чинникам: на одну третину своєму інтелекту, на третину – амбіційності, і на третину – випадку.

Хочеться зазначити, що коли це і випадок, то далеко не спілій.

Л.Ільченко

З ВІТУЮТЬ ВЧЕНІ

Наш університет – це науковий центр, в якому виконуються науково-дослідні роботи практично за всіма розділами сучасної науки. У 2002 р. провадилося 147 держбюджетних НДР, які фінансуються Міносвіти. На кінець року завершено і прийнято комісіями університету 62 з них.

Упродовж двох тижнів компетентні комісії, що складалися з докторів наук – провідних фахівців галузі, – слухали доповідів наукових керівників про результати дослідження. Комісії працювали за окремими напрямами: матеріалознавство, машинобудування, хімія, хімічні технології та хімічне машинобудування; інформаційні технології, радіотехніка, електроніка тощо. Експерти під головуванням заступника проректора з наукової роботи професора С.І.Воронова оцінювали виконані НДР, розглядали та проводили обговорення звітів завершених робіт і оцінювали їх з урахуванням таких критеріїв:

– актуальність та наукова новизна;

- які практичні результати отримано;
- перспективи подальшого використання чи впровадження;
- патентний захист та наявність ліцензій;
- виконання за даною темою кандидатських та докторських дисертацій;

– наявність публікацій;

– зачленення студентів до виконання реальних дипломних проектів та магістерських робіт; використання результатів у навчальному процесі;

– реальність та пропозиції з тиражування.

За висновками комісій, всі завершені роботи виконані на високому науково-технічному рівні, відповідають вимогам затверджених технічних завдань та вважаються закінченими й прийнятими. 12 НДР отримали високу оцінку приймальних комісій і визнані країнами.

За результатами завершених держбюджетних робіт отримано 78 патентів, захищені 28 кандидатських, 4 докторських дисертацій, вида-

но 20 монографій, 12 підручників. Опубліковано 465 статей, зроблено 200 доповідей на конференціях, було зачленено до виконання 200 студентів та аспірантів, захищено 113 магістерських робіт та 81 дипломний проект.

Таким чином, за рахунок коштів державного бюджету в університеті проводяться дослідження і розробки за найважливішими напрямами при-

родничих та технічних наук, які ці

ЗНАЙОМТЕСЬ: КАФЕДРА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТУТ ПРАЦЮЮТЬ, А НЕ ВИЖИВАЮТЬ

Як не сумно констатувати, за останні два роки зросла загроза міжнародного тероризму для всіх людей планети. Як же уbezпечити себе і своїх близьких? Люди старшого віку пам'ятають: усі радянські фахівці опанували цивільну оборону. Нам моделювали дії людей при ядерній та інших загрозах і навчили, як вижити в таких ситуаціях. Передбачалося, що загроза настане при воєнних діях.

Як уберегтися та вміло діяти в екстремальних ситуаціях нині навчають, зокрема, на кафедрі забезпечення життєдіяльності (ЗЖД) нашого університету. Розмовляємо з її завідувачем професором **Володимиром Дмитровичем Захматовим** у його кабінеті.

— Яка загроза існує для нас, киян, у повсякденному житті, про що ми, можливо, і не здогадуємося?

— Ядерна та інші загрози можуть наступити в результаті теракту, аварії на підприємствах, енергетичних комплексах тощо.

— Підприємства у більшості своїх не працюють, ЧАЕС закрили, військові ракети утилізують...

— Непрацюючі підприємства ще небезпечніші, бо туди не надходять кошти не лише на обслуговування та ремонт обладнання, а часто навіть на охорону. Небезпеку являють і складські приміщення. Кількість отруйних речовин на території Києва за часів незалежності не зменшилася, а

стан їхньої безпеки значно погрішився. Ймовірність виникнення надзвичайних ситуацій для киян досить висока.

— Тож на кафедрі ЗЖД студентів навчають...

— Як діяти в надзвичайних ситуаціях — на виробництві, у побуті, на відпочинку тощо.

— У навчальному процесі використовується наочний матеріал, фільми?

— Донедавна кафедра називалася "Цивільної оборони" і була чудово обладнана. Тут працювали і працюють багато кадрових офіцерів з великим професійним та життєвим досвідом. За їх участю було виготовлено та зібрано унікальні макети та демонстраційні матеріали для викладання спеціальностей. І нині ми намагаємося підтримувати наочне приладдя у робочому стані.

— На календарі третє тисячоліття. В освіту прийшли нові інформаційні технології.

— Докладаємо зусиль для створення комп'ютерного класу і впровадження активних методів навчання. Сподіваємося на підтримку ректората у цьому починанні, адже там навчатимуться студенти з усіх факультетів. Навчальні ситуації моделюватимуться на дисплеї, а студенти відпрацюватимуть відповідні дії. Майже як у комп'ютерних іграх.

— Тоді у вас відбудеться буде від бажаючих "погратися".

— Ще треба створити програмне забезпечення. Непогано було б запустити до цього наших студентів.

— Умільців-програмістів у КПІ "не міряю", як кажуть самі студенти. Приміром, на ФПМ створили чудові програми для абітурієнтів. Вони в ігрівій формі знайомлять новачків з факультетом та університетом. Тож тільки кличків.

До речі, ви прийшли в університет "КПІ" лише два місяці тому. А як до цього складалася ваша доля?

За фахом я інженер-технолог вибухо-вих речовин. Багато років працював на виробництві, в академічних інститутах НАН України, як учений-експериментатор багато часу проводив на полігонах, іноді до 260 днів на рік. Коли розпався Союз, формально я виявився в Україні єдиним доктором технічних наук зі спеціальністю "Боеприпаси". Крім того, маю звання професора з безпеки життєдіяльності, ступінь кандидата наук з охорони праці, є членом вітчизняних та зарубіжних фахових академій наук.

Брав участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, грандіозних пожеж у Кувейті, катастрофічного землетрусу в Ірані, низці великих пожеж у Росії — на військових базах, складах боеприпасів, ракетних позиціях, лісах, нафтосховищах тощо, в Україні — в ліквідації лісових пожеж у Криму. Працюю з російським МНС (новий метод бомбового гасіння лісових пожеж), з ізраїльськими фірмами (активні методи протидії терористам) тощо. Я є членом міжнародного анти-терористичного комітету, цього року Український комітет із захисту прав людини присвоїв мені звання "Почесний правозахисник".

— Чи сумісні поняття наука і безпека життєдіяльності?

Ще й як сумісні! За моєї безпосередньої участі в Україні були розроблені теоретичні основи, які потім реалізу-

Засідання кафедри

вали на практиці, нового виду озброєння для гасіння пожеж у недоступних місцях та недопущення об'ємних вибухів пилу та газу. Багатоствольна установка, що збиває вогонь, монтується на танкову чи автомобільну основу. Уже виготовлена дослідно-промисловими партіями таких установок. Десять з них успішно працюють в Україні (у підрозділах МНС та пожежних частинах на газових, хімічних і нафтопереробних виробництвах), решта — в Росії. Нині закінчується етап збору інформації від споживачів та усунення недоліків. А там — і промислове впровадження. Попит на таку технологію.

— Так. При гасінні водою чи іншими речовинами їх к.п.д. складає 1-2%. Ми запропонували новий метод подачі вогнегасячого матеріалу: перевели його у високодисперсний стан. Тепер водяний пил чи туман з високою швидкістю спрямовується на місце загоряння і має к.п.д. 70%. Вогнегасники можна виготовляти різних форм і ваги для різних потреб.

— Студентів теж залучаєте до наукових розробок?

— І співробітників, і студентів. Вони проводять експерименти, опрацюють їх результати, займаються математичним моделюванням.

— Хто ваші колеги і наставники молоді?

— Мій попередник у застаріванні кафедрою доц. В.В.Мухін, ветерани кафедри проф. Г.П.Деміденко, доценти Є.П.Маслов, В.М.Прилепський та інші. Активно працюють молоді колеги О.В.Землянський та І.В.Новіков. Заступник завідувача кафедри Анжела П'ятова — докторант. Вона досліджує соціальні аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності.

— Так що у нас представлені всі покоління. А головне — є бажання працювати, є потреба в результатах нашої праці.

Спілкувалася Н.Вдовенко

Багатоствольна установка імпульсного пожежагасіння

Що загрожує киянам

Кожна країна, регіон, великий місто, особливо столиці, характеризуються своїм, глибоко індивідуальним рівнем безпеки життєдіяльності. На жаль, Київ, як і Україна в цілому, не належить до благополучних — сучіття небезпечних факторів безпосередньо загрожує здоров'ю та життю населення.

Ситуація у Києві дуже непроста. Адже за останні 10 років Україна з економічно розвиненої країни, найбільш благополучної і багатої держави — другої у світі за обсягом промислового виробництва — перетворилася в економічно відсталу країну з вимираючим промисловим потенціалом та нерозвиненим середнім і малим бізнесом.

Підприємства, які не працюють, особливо якщо вони пов'язані з виробництвом чи використанням токсичних, зокрема сильнодіючих, речовин, є потенційно більш небезпечними ніж ті, що працюють. Можна сказати, що повною мірою ступінь небезпеки підприємства відповідає рівню його непрезидентності. ЧАЕС, об'єкт "Укриття" були б у безпечноному стані, якби працювали хоча б один реактор. Тоді вони не залежали б від зовнішніх джерел енергії, на території постійно працювали б висококваліфіковані фахівці та відповідна техніка.

Зважаючи на сказане, розглянемо можливі небезпечні чинники для нашого регіону. Основним джерелом радіаційної небезпеки є не загальний рівень радіації, а радіоактивні частки елементів з великим напівперіодом розпаду — стронцій, уран, цезій тощо. Ці частки і через багато років після Чорнобильської аварії можуть знаходитися у ґрунтах, воді чи продуктах. Їх складно контролювати, але потрапляють в організм людини, вони "люблять" накопичуватися в особливо важливих органах — печінці, селезінці, щитовидній залозі тощо. Виявляють їх, зазвичай, коли той чи інший орган уже серйозно уражений, та вивести їх звідти дуже непросто.

Можливі джерела небезпечних ситуацій на території Києва. Щоб захиститися від небезпек, треба знати джерела їх виникнення та характер впливу на людей і довкілля. Об'єктом впливу небезпек можуть бути територія НТУУ "КПІ" з людьми, які тут навчаються та працюють.

У Києві налічується майже 40 підприємств, які виробляють чи застосовують сильнодіючі отруйні речовини. Це холодокомбінати, молокозаводи, харчкомбінати, водогони, ВО "Хімволокно" та багато інших. Вони використовують аміак — хо-

лодген промислових холодильників — та хлор для знезараження води.

Аміак — безбарвний газ із запахом "нашатирного спирту", трохи легший за повітря. Враховуючи концентрація — 0,21 мг/л, смертельна — 7 мг/л повітря. Під впливом аміаку на шкірі виникають опіки, суха суміш аміаку з повітрям (4:3) вибухонебезпечна.

Хлор — зеленувато-жовтий газ із різким запахом, у 2,5 рази важчий за повітря. Подразнює дихальні шляхи і викликає набряк легенів. Уражуча концентрація — 0,01 мг/л, смертельна — 0,1-0,2 мг/л повітря.

Імпульсний вогнегасник

Імпульсний джерела хімічного зараження НТУУ "КПІ": Дніпровський водогон (розвішаний за 12 км на північ) має запас хлору 60т; деснянський водогон (за 10 км на північний схід) має запас хлору 60 т; фармацевтичний завод "Фармак" (на відстані 4 км на північ від університету) має запас діхлоретану — 100 т та деякі інші сильнодіючі отруйні речовини у меншій кількості.

Найбільш небезпечними є Дніпровський і Деснянський водогони. Якщо на котомусь із них стається аварія з виливом хлору і вітер буде в бік КПІ, то через 1,5 години територію університету накриє хмарою зараженого повітря, час й вражання — 22 год.

Імпульсний джерела радіаційного зараження НТУУ "КПІ" — це Інститут ядерних дослідень, розташований на північний схід за 9 км від університету. Там розміщено ядерний реактор потужністю 10 МВт. Якщо на ньому станеться аварія з викидом радіоактивних речовин і вітер буде у бік університету, то через дві години на нашій території очікується рівень радіації $P_2 = 40 \text{ мР/год}$. Прогнозований рівень радіації через 10 днів — 1 мР/год.

До речі, рівень радіації у Києві після Чорнобильської аварії сягав 50 — 70 мкР/год, зараз — 10 — 2 мкР/год.

Висновки: під час можливих аварій у Києві існує загроза хімічного або радіаційного зараження території НТУУ "КПІ"; час підходу хмар зараженого повітря дозволяє вжити заходи щодо захисту людей; для успішного захисту потрібне широке оповіщення усіх людей і висока їх організованість. Для цього потрібно знати сигнали оповіщення та дії за такими сигналами.

B.D.Захматов,
засідавч кафедри забезпечення
життєдіяльності, д.т.н.
В.М.Прилепський, к.в.н., доцент

"Увага всім" подається сиренами та гудками підприємств. Треба негайно ввімкнути радіо чи телевізор на міську станцію і прослухати повідомлення.

Можливі повідомлення мирного часу: аварія на радіаційно небезпечному об'єкті; аварія на хімічно небезпечному об'єкті; про можливий землетрус; штормове попередження; про повінь. У повідомленні йдеться про те, що сталося, яким районам загрожує небезпека та як діяти населенню.

Можливі повідомлення весняного часу: повітряна небезпека (передається під час загрози бомбового чи ракетного удару); відміна повітряної небезпеки (коли нанесення повітряного удачу не відбулося); загроза хімічного зараження (коли очікується чи відбулося хімічне зараження); загроза радіаційного зараження (очікується чи відбулося радіаційне зараження місцевості).

Сигналі оповіщення та дії населення

Дії студентів при загрозі хімічного зараження: отримати на факультетах протигаз і надягти йх; вийти із зони зараження в район, указаній в повідомленні, якщо не знаєте, куди йти (чи немає протигазу), то сковатися на верхніх поверхах будівель, загерметизувати вікна й двері.

20-го грудня 2002 року соціологи відмічали день факультету. Головна подія цього дня пройшла в ЦКМ, де ввечері зібралися студенти, викладачі, працівники деканату і кадрової федери, запрошені гості, а також майбутні студенти ФС – слухачі ФДП.

Після короткого привітання декана проф. Б.В.Новікова та

Свято на ФС

СТУДМІСТЕЧКО

Як ми вже повідомляли, кращим гуртожитком 2002 року студмістечка НТУУ "КП" визнано гуртожиток № 14 (див. "КП" № 41 від 26 грудня 2002 р.). Треба сказати, що перемога в такому конкурсі – справа непроста. Конкурс проводився відповідно до наказу ректора і тривав майже цілий рік – з січня по грудень. Він включав три етапи (номінації): краще новорічне оформлення гуртожитку, краща кімната поверху та гуртожитку і кращий гуртожиток студмістечка. Оцінювалося все – починаючи від санітарного стану і закінчуючи роботою персоналу та студентської ради гуртожитку. Підведенням підсумків займалася поважна комісія у складі проректора з навчально-виховної роботи, голови профспілкового комітету студентів, директора студмістечка, голови студентської ради університету, голови студентської ради студмістечка. Цьогорічний конкурс активно підтримав депутат Київської міської ради Д.Й.Андрієвський і Рада самоврядування "Рідна оселя", які надали призи для нагородження переможців.

Наш кореспондент побував у гуртожитку № 14 і зустрівся з головою студради – шестикурсником ФПМ Сергієм Кизимою.

Тільки-но переступиш поріг гуртожитку – одразу бачиш, що тут цінують умови, в яких живуть, а помешкання має доброго господаря. Гуртожиток чистий, охайній, в умівальнях з ініціативи самих студентів встановлені дзеркала, на дошці оголошено на поверхах представлена вся необхідна для студентів інформація – це перше, що впадає в очі. Немає сумніву – гуртожиток цілком заслужено утримує почесне перше місце вже кілька років поспіль (два останні з них студрадою керує Сергій Кизим). Високий рівень організації, віданість загальній справі – це стиль роботи команди студради, у складі якої слід відзначити санітарну комісію, очолювану Ажнакіною Оленою та житлово-побутовою комісією під опікою Трасківської Ольги.

Розповідає Сергій Кизим:

Студрада гуртожитку складається з 13 студентів, які тут мешкають. У складі студради діє декілька комісій: санітарна, культурно-масова, житлово-побу-

тчесних гостей на сцену вийшли ведучі і розпочалася... урочиста церемонія вручення найпрестижнішої кінематографічної нагороди – "Оскара". І хоча серед претендентів називалися найвідоміші голлівудські зірки, нагороди – за кращу режисуру, кращу чоловічу і жіночу роль і

т.п. – неодмінно отримували працівники ФС.

А між врученнями "Оскарів" перед глядачами виступали студенти ФС. Номери були дуже різноманітні. Володимир Клименко зіграв на баяні "Полонез Огінського", першокурсники виконали кілька танцювальних номерів, чудову гру на гітарах продемонстрували пітарики з групи "Город Солнца", всіх радував своїм чудовим голосом Євген Машталер.

І, звичайно, було поставлено багато гумористичних мініатюр. "Найкращий викладач нашого факультету очима студентів різних курсів", "Здача екзамену з культурології", "В деканаті", "Телепередача "Ищи тебя".

Спеціальний виступ підготувала команда КВК "ФАС", що зараз успішно виступає в іграх Ліги КВК "КПІ".

На завершення вечора декан ФС урочисто вручив кращим студентам грамоти факультету.

Отож, своє семиріччя ФС зустрів повний сил і енергії. І хай у цього молодого факультету буде ще багато чудових свят.

Світлана Доношенко,
студентка ФС

КРАЩИЙ ГУРТОЖИТОК

това, комісія з перепускного режиму та охорони порядку.

Санітарна комісія щотижня здійснює перевірку кімнат та місць загального користування гуртожитку на дотримання належного санітарного стану. Наприкінці місяця на кожному поверсі визначається краща кімната. За підтримки ФПМ, ННК "ІПСА" та ІХФ переможці захочуються грошовими преміями, подякою по гуртожитку. В грудні місяці переможцями стали кімнати: 216, 301, 428, 532.

Житлово-побутова комісія займається розподілом твердого інвентарю, зокрема меблів, по гуртожитку.

Культурно-масова комісія сприяє організації змістового дозвілля студентів. Серед останніх заходів – "найкращий млинець гуртожитку", чемпіонат з комп'ютерної гри "Heroes3".

Студрада гуртожитку щосереди збирася на засідання, де обговорюються поточні питання, які стосуються проживання студентів у гуртожитку. Засідання студради є відкритими, кожен мешканець гуртожитку може взяти участь у його роботі.

Свого часу студрада зіткнулася з проблемою вчасного інформування мешканців гуртожитку про події, які

відбуваються у гуртожитку та в студмістечку. Тому зараз використовуються різноманітні методи донесення інформації до студентів – від оголошення на дошці до розсилання повідомлення електронною поштою (майже всі мешканці гуртожитку мають поштові скриньки на локальному сервері гуртожитку).

У гуртожитку діє розвинена комп'ютерна мережа: більше 100 комп'ютерів підключенні до локальної мережі.

Навесні 2002 року в мережі Intranet НТУУ "КПІ" було відкрито сайт студради гуртожитку № 14: <http://studrada.astral.ntu-krp.kiev.ua>, на якому висвітлена інформація, яка стосується проживання в гуртожитку та є корисною для всіх мешканців.

Для студента життя у гуртожитку – це перший крок у самостійному житті, перше випробування на власну самоорганізацію. Саме у гуртожитку виникає і змінюється відчуття доросlosti, усвідомлення себе самостійною людиною.

На закінчення розмови Сергій Кизим повідомив, що вже розпочався конкурс на кращий гуртожиток 2003 року і висловив надію на майбутні перемоги свого гуртожитку.

Д.Бабісіко

В робочій кімнаті гуртожитку № 14. Зліва направо: в.о.директора студмістечка О.П.Петкеvич, голова профкому студентів В.Ю.Миронов, голова житлово-побутової комісії студради гуртожитку № 14 Ольга Трасківська, депутат районної ради Д.Й.Андрієвський, голова студради гуртожитку № 14 Сергій Кизим, голова студради студмістечка А.Ю.Гаврушевич

РЕПЛІКА

Чи потрібні студенти адміністрації ФММ?

Останнім часом (передостанній тиждень року) на другому поверсі головного корпусу було не пройти і навіть не протиснутися через величезне скопичення студентів факультету менеджменту та маркетингу. Що ж сталося у роботі деканату цього ще донедавна передового у всіх відношеннях факультету?

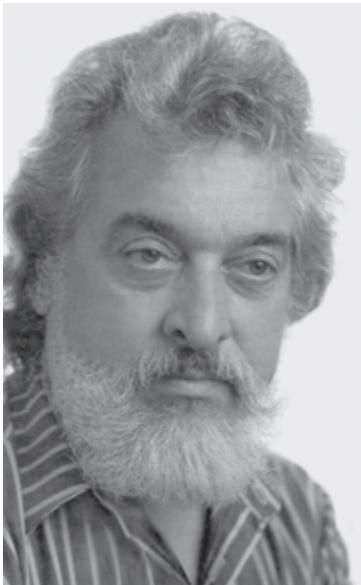
Виявляється, адміністрація факультету почала вводити абсолютно недемократичні методи впливу на студентів.

Наприклад, якщо у деканаті відсутня довідка про ідентифікаційний код (хоча ти її і здавав, а деякі студенти, особливо старших курсів вже не один раз) – отримуй недопуск до залікової сесії. Відсутній інформація про паспортні дані (а це вже зовсім дивно!) – недопуск до сесії, борт у бібліотеці – недопуск до сесії. І стоять студенти під дверима, марудяться годинами, втрачаючи свій передсесійний дорогий час.

Невже відсутній менеджмент на факультеті менеджменту?

Студенти ФММ

Олександр Іванович Мікловда

виданнях, відзначалися першими преміями та дипломами.

Шорічно О.І.Мікловда брав участь і здобував перемоги на численних міжнародних виставках-конкурсах книжкових знаків – екслібрисів. І це не дивно, бо він – непревершений майстер екслібриса, виконаного в блискучій техніці високої гравюри. Екслібриси О.І.Мікловда – сюжетні графічні мініатюри, де цікаві змістовні елементи і деталі утворюють цілісний переконливий образ. Він створив понад 260 книжкових знаків, більшість яких присвячено українській тематиці. Прикладом переконливого успіху митця є визнання його екслібриса кращим на конкурсі книжкових знаків, присвячених відомому письменнику Антуану де Сент-Екзюпері, що відбувся у Франції.

Художник був засновником власної школи у цьому мистецькому напрямку, забагачував мистецькими надбаннями курс "Естамп". Протягом багатьох років чимало студентів для виконання дипломних проектів обирали достатньо складну і трудомістку техніку високої гравюри, а після випуску успішно використовували її у своїй творчій роботі.

Студентів приваблювали художні роботи доцента О.І.Мікловди і вони прагнули під його керівництвом досягти необхідного професіоналізму. Учні завжди відчували батьківське піклування викладача, прагнення забезпечити всі групи необхідним інструментом, матеріалами, надати допомогу у своїй майстерні.

Творча спадщина О.І.Мікловди, його вагомий внесок у підготовку художників-графіків – надбання України.

Колектив видавничо-поліграфічного факультету назавжди збереже світлу пам'ять про О.І.Мікловду.

Колектив ВПФ

Ректорат НТУУ "КПІ" висловлює щире співчуття Почесному ректорові нашого університету професору Таланчуку Петру Михайловичу з приводу передчасної смерті його сина Михайла.

«Київський політехнік»

газета Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут»

03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
441-14-58, 241-66-95

Головний редактор
В.ВЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ГНАТОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.БАКУН

Комп'ютерний набір
М.В.КВАЧЕНЮК

Коректор
Н.В.МУРАШОВА

Реєстраційне свідоцтво Кі-130

від 21. 11. 1995 р.

Друкарня АТЗТ «Атопол»,

м. Київ, пр. Червоних козаків, 9

Тираж 1500

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.